

De med legemligt Arbejde beskæftigede Kvinder deltager mere og mere i Bevægelsen. Fornylig har de socialdemokratiske Kvinder i Värmland syet et Banner, paa hvis ene Side der staar: „Almindelig Stemmeret for Kvinder“, og paa den anden Side: „Svig ej Fanen, hellere dø“. Under dette Banner gaar nu Kvinderne, naar de deltager i Mændenes Demonstrationstog. Vi gaar, som De hører, paa med fuld Kraft.

Deres hengivne

Ann Margret Holmgren,
f. Tersmeden.

Lidt om de franske Kvinders Arbejde for Kvindesagen.

Paris, August 1907.

Kommer man til Paris i Sommerferien og ønsker at benytte Lejligheden til at lære den franske Kvindebevægelse at kende, da vil man snart gøre den Erfaring, at Tidspunktet er uheldigt, og at det er temmelig umuligt at komme i Forbindelse med de ledende Kræfter. „Paris n'est pas chez soi“, enhver, der paa nogen Maade kan frigøre sig, flygter bort fra de ophedede Brostene, ud til Havet eller i Bjærgene eller i hvert Tilfælde til en eller anden lille By i Omegnen, hvis man ikke har Raad til længere Rejser. Tilbage bliver da kun de, som man med en for Republikanere mindre klædelig Overlegenhed kalder „le peuple“ og „les étrangers“. „Le peuple“, det er de mange Smaahandlende, som med høje Raab falbyder deres Varer paa Boulevarderne, det er Haandværkere og Funktionærer i beskedne Stillinger, og det er endelig hele det Proletariat, som driver om paa Kajerne, og ugenert strækker deres sultne, pjaltede Kroppe langs Bolværket. „Les étrangers“, det er de Tusinder af Udlændinge fra hele Verden, som strømmer til Paris for at more sig, for at høre de Forelæsninger, som holdes i „Alliance française“ eller for at besøge de historiske Steder og de Kunstsamlinger, paa hvilke her er saa stor Rigdom. Det er derfor ret haabløst at gøre Visit hos Pariserne; fra Kvist til Kælder er Skodderne lukkede, og man ringer forgæves. Naar jeg alligevel til Trods for de dermed forbundne Vanskeligheder fordrister mig til at fremsætte min Opfattelse af Kvindebevægelsen i Paris for Læserne af „Kvinden og Samfundet“, saa er jeg mig fuldt bevidst, at man meget let ved et kortvarigt Ophold i et Land kan danne sig et ganske fejlagtigt Billede af Personer og Forhold, og jeg skal derfor forsøge saa vidt muligt at

støtte mine lagttagelser til de foreliggende Kendsgerninger.

Det er en Kendsgerning, at skønt Frankrig er det Land, som er gaaet forrest i Kampen for Friheden, og skønt Kvinderne under Revolutionen har kæmpet med Begejstring og støttet Mændene med Liv og Sjæl, har man ikke fundet Anledning til at delagtiggøre dem i den dyrekøbte Frihed, ja, man har endog vist ualmindelig ringe Forstaaelse for deres Krav. Først i de sidste 5—6 Aar er der begyndt at vaagne nogen Interesse for Kvindesagen, men den Dag i Dag har Kvinderne hverken kommunal eller politisk Valgret, de staar endnu under den middelalderlige Code civil, ifølge hvilken den gifte Kvinde er fuldstændig umyndig, og først i Aar er det lykkedes ved ihærdigt Arbejde af Foreningen „L'Avant Courrière“ under Ledelse af Mme Schmahl at gennemføre en Lov, som giver den gifte Kvinde Raadighed over sin Fortjeneste. 1906 fremsførtes i Deputeretkammeret et Andragende om kommunal Valgret for Kvinder, men man synes ikke at have skænket det videre Opmærksomhed. Det henligger endnu i Kammeret. En af Grundene til, at det gaar saa langsomt fremad, er maaske den, at Kvinderne under Revolutionen undertiden har mistet deres Selvbeherskelse — hvem kan for Alvor undre sig herover — og har givet sig hen til Overdrivelse og Voldsomhed. Mændene holder ikke af at se deres egne Fejl hos Kvinderne, de har ladet sig skræmme og benyttet deres Magt til at udelukke det Køn, som Jean Jacques Rousseau havde lært dem at betragte som Væsner, udelukkende skabt til at behage Manden og tjene ham, og som Napoleon I i sit private Liv og igennem sin Lov behandlede med en saa fuldkommen Overlegenhed og Foragt. Der hører en lang Udvikling og Kamp til for at forandre disse indgroede Følelser. — Kvinderne har her som i de fleste Lande maattet begynde med deres egen Opdragelse, med at tilvinge sig Adgang til Lærestalterne, og hævde deres Plads ved Mændenes Side paa Videnskabens Omraade. Har man først som her i Frankrig en Række kvindelige Professorer, Læger og Advokater, saa vil det vel efterhaanden falde vanskeligt at nægte dem Borgerret.

Johanne Lund Jakobsen.

(Fortsættes.)

Kvindens Valgret

paa Socialdemokratiets Kongres i Stuttgart.

I Sammenhæng med Socialdemokratiets Kongres i Stuttgart i August Md. (ved hvilken flere Kvinder deltog som Talere), afholdtes en særlig Kvindekongference.